

SWING-studie

Samen naar
Waardegedreven
INtegrale
Geboortezorg

SWING-studie
Nieuwsbrief 1
November 2020

De SWING-studie is 1 jaar!

Een jaar geleden ging de SWING- studie van start. En wát een jaar werd het! Gelukkig is het onderzoek inmiddels goed op stoom. In deze nieuwsbrief vertellen we je graag waar we nu staan en hoe we daar gekomen zijn.

Ehh ... de SWING-studie?

Eerst nog even kort waar de SWING-studie over gaat.

In dit participatieve actieonderzoek door de afdeling Verloskundige Wetenschap en de afdeling Ethiek Recht en Humaniora van het Amsterdam UMC werken we aan het in de regio Hoorn en Amsterdam **opzetten van een leer- en verbeterennetwerk in de geboortezorg.**

In intervisie- en themabijeenkomsten reflecteren zorgverleners en cliënten op de zorgpraktijk, om zo te leren van en met elkaar.

Uitgangspunt van de SWING-studie is dat het zinvol is om te leren van de alledaagse praktijk (ook bekend als Safety-II; [dit filmpje](#) legt mooi uit wat dat is) en niet alleen van incidenten (Safety-I). De SWING-studie gebruikt de FRAM (Functional Resonance Analysis Method) als hulpmiddel om in die gesprekken meer inzicht te krijgen in hoe de zorg in de praktijk van de geboortezorg verloopt.

Doel is om concrete handvatten te vinden om de geboortezorg steeds te blijven verbeteren.

Hoe de FRAM daarbij kan helpen gaan we beschrijven in een 'handboek', zodat we dit ook met anderen kunnen delen.

Veel leesplezier!

Jolanda Boxem & Sarah Lips
Onderzoekers SWING-studie

SWING-intervisie

Kern van de SWING-studie vormen de gesprekken van zorgverleners en cliënten in interview- en themabijeenkomsten. Die interviewgroepen zouden eigenlijk in het voorjaar van 2020 starten.

Dat liep anders: ondanks wervende praatjes in beide regio's en voor verschillende groepen liepen de aanmeldingen minder vlot binnen dan gehoopt. Zie [hier](#) bijvoorbeeld onze presentatie bij het Groot Perinataal Overleg.

En nét toen de groepen voldoende gevuld waren om van start te gaan gooide de uitbraak van het coronavirus roet in het eten. Reden om te zoeken naar nieuwe manieren om de studie veilig voort te zetten. We begonnen -heel coronaproof- met een online inventarisatie onder de betrokken zorgverleners en cliënten, van wat zij zagen als hot topics, speciale uitdagingen en kansen in de geboortezorg, onder normale omstandigheden én in coronatijd. Een belangrijk speerpunt dat hieruit naar voren kwam was communicatie, met cliënten en als zorgverleners onderling.

FRAM-training

Ondertussen werkten we uit hoe we de deelnemers konden voorbereiden op het gebruiken van de FRAM in de interviewgroep. Oorspronkelijk zouden we dit in een fysieke bijeenkomst doen, maar als alternatief ontwikkelde FRAM-expert Judith Jelsma samen met ons een onlinetraining. Deze bestond uit een individuele voorbereiding (informatie lezen, filmpjes kijken en oefenopdrachten) en een online-bijeenkomst.

Dat werken met de FRAM blijkt best pittig, voor de deelnemers maar ook voor ons. Toch zagen we ook meteen hoe het interessant gesprekken opleverde en licht wierp op praktijkvariatie in de uitvoering van de zorg.

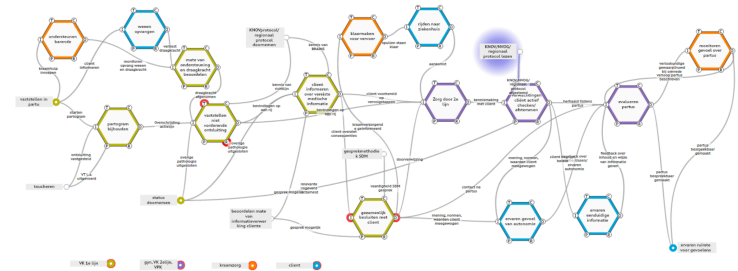
En dan... (live) bijeenkomsten!

De relatief coronaluwe zomer maakte dat we in september in beide regio's live konden samenkomen (al was het maar voor een keertje...).

In deze eerste bijeenkomsten gingen we in gesprek over communicatie met cliënten die worden overgedragen tijdens de bevalling wanneer de ontsluiting niet vordert.

De FRAM hielp om dit zorgproces gedetailleerd in kaart te brengen. Dat we fysiek konden samenkomen maakte niet alleen de gesprekken levendiger dan online, maar ook het werken met de FRAM. Bijgaande foto is mooi voorbeeld van het levendige aspect van een fysieke bijeenkomst, namelijk een FRAM die gemaakt werd tijdens één van de intervisiebijeenkomsten.

De eerstvolgende intervisiebijeenkomsten zijn we nu aan het voorbereiden. De ontwikkeling van de inhoud en aanpak gebeurt stap voor stap. Zo bepalen we steeds gezamenlijk met de betrokkenen, zorgverleners en cliënten, wat op dat moment prioriteit verdient. Ook zoeken we samen met de deelnemers naar wat werkt in het toepassen van de FRAM. Bovendien veranderen de omstandigheden nu zo snel dat moeilijk te voorzien is hoe we er over 2 maanden bij zitten...

Accreditatie

Deelname aan de intervisiegroep is geaccrediteerd voor verloskundigen, kraamverzorgenden, gynaecologen en verpleegkundigen. Het aanvraagproces had op zichzelf al best wat voeten in de aarde, omdat de vereisten voor de verschillende beroepsgroepen uiteenlopen, wat vroeg om individuele afstemming en overleg. Maar het is gelukt!

Cliëntenparticipatie

Ter voorbereiding op de intervisiebijeenkomsten zijn cliënten geïnterviewd. In Hoorn is er bovendien een goedlopende samenwerking met de Moederraad die daar al actief was. Ook neemt daar een cliënt deel aan de intervisiegroep. In Amsterdam is dit nog niet zo; omdat er daar nog geen bestaande structuur voor cliëntenparticipatie is vraagt dit meer inspanning. Naar aanleiding van een vraag vanuit de regio Hoorn is dit voorjaar -eerder dan gepland- een themabijeenkomst georganiseerd over voorlichting rond het voeden van de baby. De bijeenkomst kon op het laatst niet doorgaan in verband met de lockdown, maar in plaats daarvan zijn de deelnemers geïnterviewd. De resultaten hiervan zijn weer teruggegeven aan de Moederraad, die dit verder oppakt met zorgverleners. Verdere themabijeenkomsten met cliënten staan vanaf dit najaar op de SWING-agenda, al wordt het zoeken naar een veilige maar tegelijkertijd toegankelijke vorm daarvoor, zeker als we meer dan alleen overwegend mondig, hoogopgeleide, digitaal-toegeruste en -vaardige mensen willen bereiken.

Vragenlijsten

Door voor de studie relevante onderdelen van bestaande gevalideerde vragenlijsten te combineren, zijn vragenlijsten voor cliënten en zorgverleners samengesteld, toegespitst op het doel van de studie. Na feedback van verschillende deskundigen (wetenschappers, cliënten en zorgverleners) zijn de vragenlijsten verder verfijnd en ingebouwd in Survalyzer, zodat ze (veilig) online verspreid en ingevuld kunnen worden. De cliëntenvragenlijst is bovendien naar het Engels vertaald, om ook niet-Nederlandstalige cliënten te kunnen bereiken. In Hoorn lopen de vragenlijsten al en in Amsterdam worden ze op dit moment uitgezet.

Perined-data

Het verkrijgen en analyseren van de geregistreerde cijfers over de verleende geboortezorg (Perined-data) van de deelnemende regio's blijkt uitdagender dan verwacht. Dat de data de praktijk niet altijd accuraat weergeven is een belangrijk probleem en veelgehoord bezwaar van zorgverleners. Ook worden de cijfers pas geruime tijd later beschikbaar; in 2020 zijn de cijfers uit 2018 de meest recente. Halfjaarlijkse bespreking van actuele cijfers-zoals beoogd in de SWING-studie- blijkt daarmee niet haalbaar. Als onderzoekers begrijpen we de bezwaren natuurlijk maar al te goed. Zowel gebruik als interpretatie van de data gebeurt uitsluitend in goed overleg met de deelnemende regio's.

ZonMw

Naast contact via mail en telefoon zijn er met subsidieverlener ZonMw ondertussen twee (online) bijeenkomsten geweest om ervaringen uit te wisselen tussen de verschillende projecten binnen het Programma Leren & Verbeteren. De tussenrapportage over het eerste jaar van de studie is in de maak "as we speak".

Reflectie

Net als voor de rest van de wereld vraagt corona ook van ons veel aanpassingen. We vonden het heel fijn om iedereen in elk geval een keertje in het echt te kunnen ontmoeten; het contact is online echt anders. Maar de omstandigheden veranderen voortdurend en plannen moeten vaak worden bijgesteld. Los daarvan hebben we met veel partijen te maken, die niet allemaal dezelfde koers varen. Het is een uitdaging om met iedereen tot goede afstemming te komen en gedragen besluiten te nemen.

Dat gaat soms minder snel dan we zouden wensen. Maar we zijn er trots op dat het ondanks de pittige omstandigheden telkens gelukt is om oplossingen te vinden en verder te komen. Dat het intervisieproces nu echt op gang komt geeft nieuwe energie; dit is waar we het voor doen!

Verder praten?

Heb je vragen, opmerkingen of zin om ook mee te doen met de SWING-studie (er is nog plek!)? Neem dan contact op via swingstudie@amsterdamumc.nl